

Koronapäiväkirja – lauantai 14.3.2020

73. päivä, Ehkä jokaisen sukupolven on kohtattava vakava maailmanlaajuinen kriisi

"Eittämättä tulee mieleen hallituksen analyysi ennen finanssikriisiä vuonna 2008: se ei koske meitä. Todellisuudessa kriisi koski ja rajusti. Yhteiskunta vajosi sitkeään taantumaan – vuosiksi. Tammikuussa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen THL:n asiantuntijat kertoivat, että koronan leviäminen Suomeen on epätodennäköistä ja kyseessä ei ole erityisen tarttuva virus. Euroopan tartuntatautiviraston suomalaisasiantuntija Pasi Penttinen sanoi 13.2. Ylellä totuuden: tauti ei pysy Kiinan rajojen sisällä, syntyy etäpesäkkeitä ja maailmanlaajuisen pandemian julistaminen on lähellä." Timo Paunonen /IS

Katsoin eilen Maailman terveysjärjestön (WHO) tiedotustilaisuuden. Yksinkertaisuudessaan viesti oli seuraava: Älkää olko tyhmiä ja luulko, ettei tämä virus kosketa omaa maatanne! Asiantuntijan mukaan huonoin tapa reagoida on olla reagoimatta. WHO kehotti testaamaan, etsimään tartuntoja ja mahdollisuuksien mukaan sosiaalisesti eristäytymään. Ne eivät ratkaise pandemiaa, mutta ne antavat elintärkeää aikaa hidastamalla epidemian leviämistä ja tasoittamalla sairaaloihin kohdistuvaa painetta.

"The main outcome of a teleconference with EU health ministers, the European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC) and three Commissioners was that social distancing is the most cost-effective measure at least for now and it's not clear yet for how long. Sarantis Michalopoulos has more."

Suomen hallitus ja viranomaiset päättivät heti aluksi, että tämä epidemia ei leviä Suomeen. Koulujen ja päiväkotien sulkemisen kanssa viivytellään, vaikka viivyttelyä WHO:n asiantuntijat pitivät kaikkein vaarallisimpana.

Suomen naapurimaissa on aloitettu rajut toimet epidemian leviämisen hillitsemiseksi. Paitsi Venäjällä, mutta onko venäjällä koskaan suhtauduttu kansalaisten terveyteen riittävällä vakavuudella. Venäjän tiedotuslinja on Neuvostoliiton ajoista alkaen aina ollut sama: mitään tiedotettavaa ei ole ja kaikki on harasoo. Suomalaisten viranomaisten linja on ollut tähän asti, että mitään hätää ei ole, vaikka koko maailma on paniikissa. Mahtavaa, että suomalaiset viranomaiset ymmärtävät epidemiaa paremmin kuin italialaiset ja kiinalaiset.

Argh. Tätä on hirveä pukea sanoiksi, mutta tuntuu siltä, että vihervasemmiston napanuora DDR:ään ei katkennut, vaikka DDR haudattiin jo 30 vuotta sitten. Tällä hetkellä Kokoomus on ainoa puolue, jonka jäsenet eivät jatkuvasti päästele suustaan sammakoita, ja jonka linja on pääsääntöisesti koherentti ja puolueohjelman mukainen. Muissa puolueissa on enemmän tosiasioden tunnustamisen vastaisuutta ja ideologista paloa, kuin järkevää politiikkaa.

Suomen virallisena ohjelmana on hallituksen tiedoksiannon mukaan tuottaa ohjeita ja älylaiteäppi. Jumalauta, oikeasti! Ei tähän nyt mitään äppiä tarvita. Nyt pitää valmistautua siihen, että sairaaloiden resurssit ja kapasiteetti loppuvat luultavasti kesken. On mietittävä mihin sairastuneet sijoitetaan ja kuinka heidän hoitonsa järjestetään 7-14 päivän sisällä.

Suomessa on vain noin 250-500 tehohoitoaikkaa, joista osa on

jo käytössä. STM hehkutti, että varautuminen Suomessa on hyvä ja teho-osastopaikat riittävät. Riittävät ehkä jossain fantasiamaailmassa, jossa ihmiset voidaan taikasauvaa heilauttamalla taikoa terveiksi. Realiteetit ovat jotain muuta. Se nähdään jo ympäri maailmaa. Myös Italiassa ja Kiinassa uskottiin resurssien riittävän, kunnes paska kaatui niskaan. On parempi varautua pahimpaan skenaarioon, kuin katua myöhemmin tekemättä jääneitä päätöksiä.

Onko paniikkiin aihetta? Ei tämä maailmanloppu ole, mutta monelle tämä on loppu

Jos 1 % sairastuneista suomalaisista tarvitsee tehohoitoa, se tarkoittaa melkein 20 000 potilasta, jotka tarvitsevat intensiivistä hoitoa. Tietenkään ihmiset eivät kaikki sairastu kerralla, mutta jos tehohoitovalmius Suomessa on karkeasti 500 potilaalle, se ei riitä. Ihmiset kuolevat

sairaaloitten käytävillä kuten Kiinassa ja Italiassa. Onko se sitten kivaa? No ei ole. HUS:n alueella uusia tautitapauksia on todettu elisen jälkeen 48 ja koko maassa vähintään 60.

Viranomaisten pitäisi kuunnella, mitä kokeneemmat asiantuntijat kertovat Kiinassa ja Italiassa! Suomi ei ole mikään taudin ulottumattomissa oleva lintukoto. Kuka kantaa vastuun siitä, että toimiin ei ryhdytty riittävän ajoissa, vaikka varoituksia on annettu joka suunnasta monen viikon ajan. Nyt myös Yhdysvallat on julistanut poikkeustilan. Aiemmin Trump esti lennot Yhdysvaltoihin Schengen-vyöhykkeeltä Euroopasta.

Viranomaistyö on Suomessa pelottavan tehotonta. Sen tietävät kaikki Kelan asiakkaat. Koronayhteistyö on suomalaista pokeria, jossa hämäläinen hitaus yhdistyy savolaiseen juonikkuuteen; suottaapi olla tai suottaapi olla olematta, mutta katellaan.

En tiedä mitä sillä uskotaan saavutettavan. Tässä nyt ei voita kukaan. Käteen jää Musta Pekka, toimitaan sitten nopeasti tai hitaasti. Harmillista on se, että ajoissa toimimalla inhimillistä kärsimystä ja väistämättömiä kuolemantapauksia voitaisiin ehkä vähentää. Viranomaisten toimintaa määrittelee myös pohjalainen jäyhyys; minähän teen niin kuin haluan, vaikka taivas putoaisi niskaan.

Aika on se, mitä nyt tarvitaan. Rokotetta ja hoitokeinoja kehitetään kiireellä ympäri maailman, ja vaikka koulujen ja päiväkotien sulkeminen ei estä epidemiaa etenemästä, se antaa hieman elintärkeää aikaa. Fakta on se, että virukset leviävät siellä, missä on paljon ihmisiä samassa tilassa. Tämän tietävät kaikki opettajat ja päiväkotitädit. Miksi THL ei tiedä sitä?

Tauti X

"Tautia tavataan lukuisissa maissa ja sitä on vaikea torjua. Tauti X:n kuolleisuus on kausi-influenssaa suurempi mutta leviää samalla tavalla. Se sekoittaa maailman talousmarkkinat

jo ennen kuin se julistetaan pandemiaksi.” – WHO varoitti pandemiasta kaksi vuotta sitten.

”Kysymys ei ollut, että vieläkö tulee joku uusi virusepidemia, vaan että milloin se tulee”, Olli Vapalahti

THL:n johtaja Mika Salminen kertoi, että taudin saanee kolmannes tai hieman useampi suomalainen, mutta valtaosalla tauti jää lieväksi. Entä, jos ei jää lieväksi? THL on tähän asti antanut jatkuvasti väärää tietoa ja pieleen menneitä arvioita.

Jos 35 % sairastuu, se tarkoittaa, että 1 934 591 suomalaista sairastuu. Jos 20 % suomalaisista sairastuu vakavasti, vakavan taudin saa 386 918 suomalaista. Muualta maailmalta tulevien tilastojen mukaan vakavasti sairastuneita on karkeasti viidennes potilaista, joten laskelma ei ole tuulesta temmattu.

Vaikka vakavasti sairastuisi vain prosentti sairastuneista, Suomen pitäisi varautua hoitamaan 19 246 vakavasti sairastunutta tulevien kuukausien aikana. Kertokaa kuinka tämä tilanne ratkaistaan koronaäppillä. Voi vittu oikeasti! Lähiviikkoina tarvitaan sairaalavuoteita, lääkkeitä, lääkäreitä, hoitohenkilökuntaa, suojarahusteita ja helvetisti tuuria. Koronaäppi on naurettavin idea ikinä.

Jokaiselle suomalaiselle postitse lähetettävät ohjeet ovat noin 2 kuukautta ja puoli elämää myöhässä. Useimmat suomalaiset tietävät, mikä korona on, kuinka se tarttuu ja minkälaisia oireita on luvassa. Postitse lähetettävät ohjeet on okei, mutta suurta lisäarvoa niistä ei tämän tilanteen ratkaisemisessa ole. Tarvitaan aikaa ja aikaa voidaan taata vain kovilla rajoituksilla. Meidän täytyy huomioida sairaaloiden valmiudet ja kyvyt sekä hoitohenkilökunnalle lankeava raskas taakka.

Keskittykää jumalauta miettimään miten potilaiden hoito järjestetään tulevina kuukausina. Katsokaa Italiaa ja katsokaa Kiinaa! Tilanne on se, että pahimpaan vaihtoehtoon kannattaa

varautua, eikä sinisilmäisesti uskoa, että kyllä se mörkö menee piiloon, jos laitan silmät kiinni ja työnnän pään pensaaseen. Italialainen koronaviruksen saanut Angelo Sidonio toteaa:

*"Be prepared by absorbing as much information as you can. Learn from us. What's the real problem here, mortality rate? Nope, it's **the possibility of healthcare collapse due to too many cases at the same time**. If you can avoid that, then you're really fine, because rate of survival of people with no pre-existing conditions who end up in intensive care should be decent. Recovery is slow, though, and that's why available reception capacity is so vital."*

Suurin ongelma ei ole koronaviruksen aiheuttama kuolleisuus, vaan se, että sairaalat ruuhkautuvat. Tästä syystä on tärkeää rajoittaa kaikkia tilanteita, joissa virus leviää ja sulkea päiväkodit ja koulut, vaikka ne eivät epidemiaa lopeta. Hidastamalla taudin etenemistä voidaan estää sairaaloiden ylikuormittuminen.

Sairastuneita on tietävästi jo 123 maassa

Tanska ja Puola sulkevat rajansa. Kypros estää maahan pääsyn 15 päivän ajan. Ukraina estää ulkomaalaisten maahantulon kahdeksi viikoksi. Ranskassa todettiin perjantaina 800 uutta tartuntaa. Venezuelassa todettiin aamulla ensimmäiset kaksi koronataapausta; talousvaikeuksien kanssa kamppailevan maan presidentti Nicolas Maduro julisti hätätilan. Kolumbia sulki Venezuelan välisen rajan ja estää ihmisten maahantulon Aasiasta ja Euroopasta. Eurooppa on nyt pandemian keskus.

Norjalainen Håkon Hapnes Strand kertoo, että Norjan tilanne (yli 500 tartuntaa / miljoonaa ihmistä kohden) on verrannollinen Pohjois-Italian tilanteeseen ja, kuten hän toteaa, "aika paha". Norja on sulkemassa koulut, päiväkodit ja rajat. Hän kertoo, että Norjan talous on vapaassa

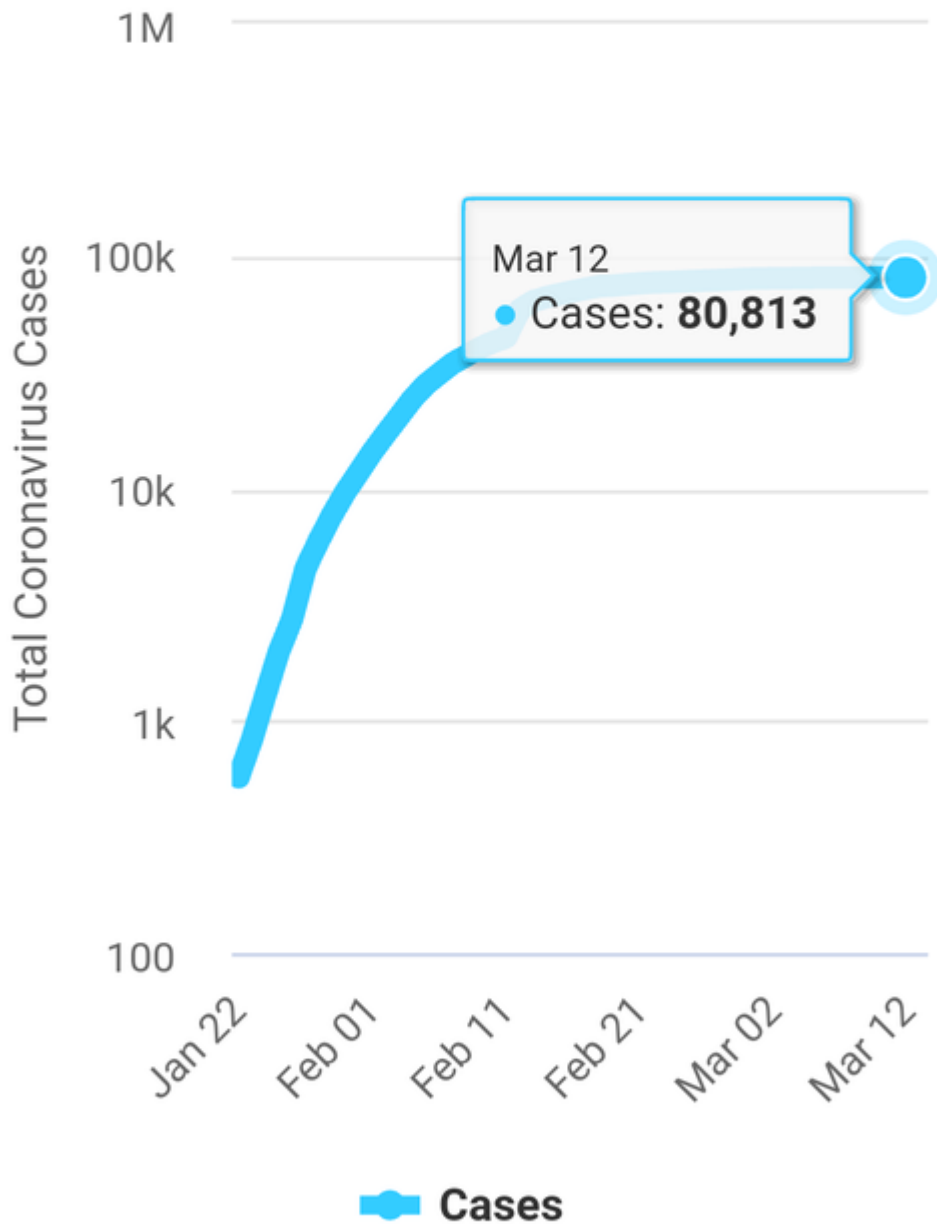
pudotuksessa, ja että kansalliskaarti ryhtyy valvomaan rajoja. Seuraavat logaritmiset asteikot osoittavat, että taudin eteneminen noudattaa samaa kaavaa Kiinassa, Italiassa, Saksassa ja Yhdysvalloissa. THL ilmeisesti olettaa, että näin kuitenkin ole Suomessa.

linear

logarithmic

Total Cases

(Logarithmic Scale)

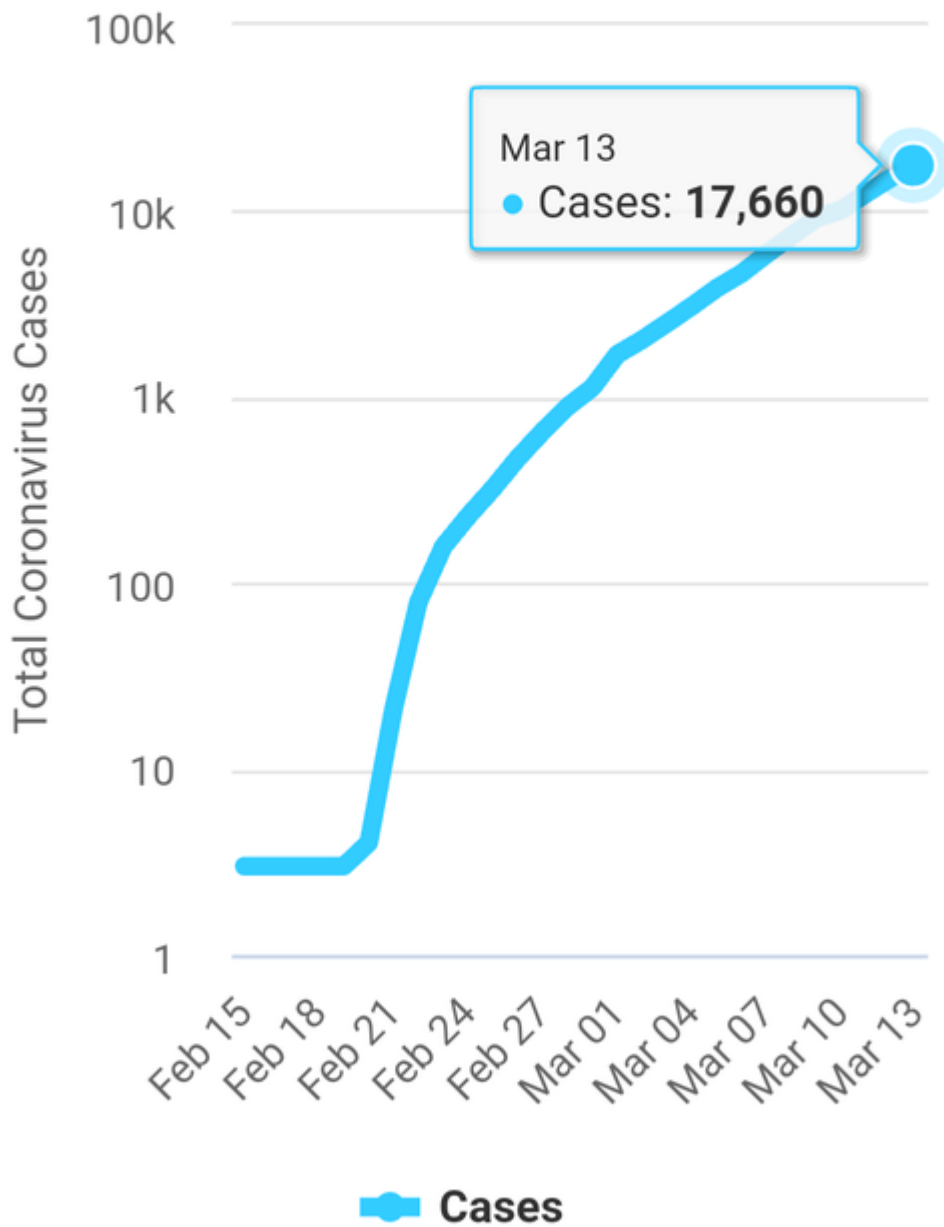

linear

logarithmic

Total Cases

(Logarithmic Scale)

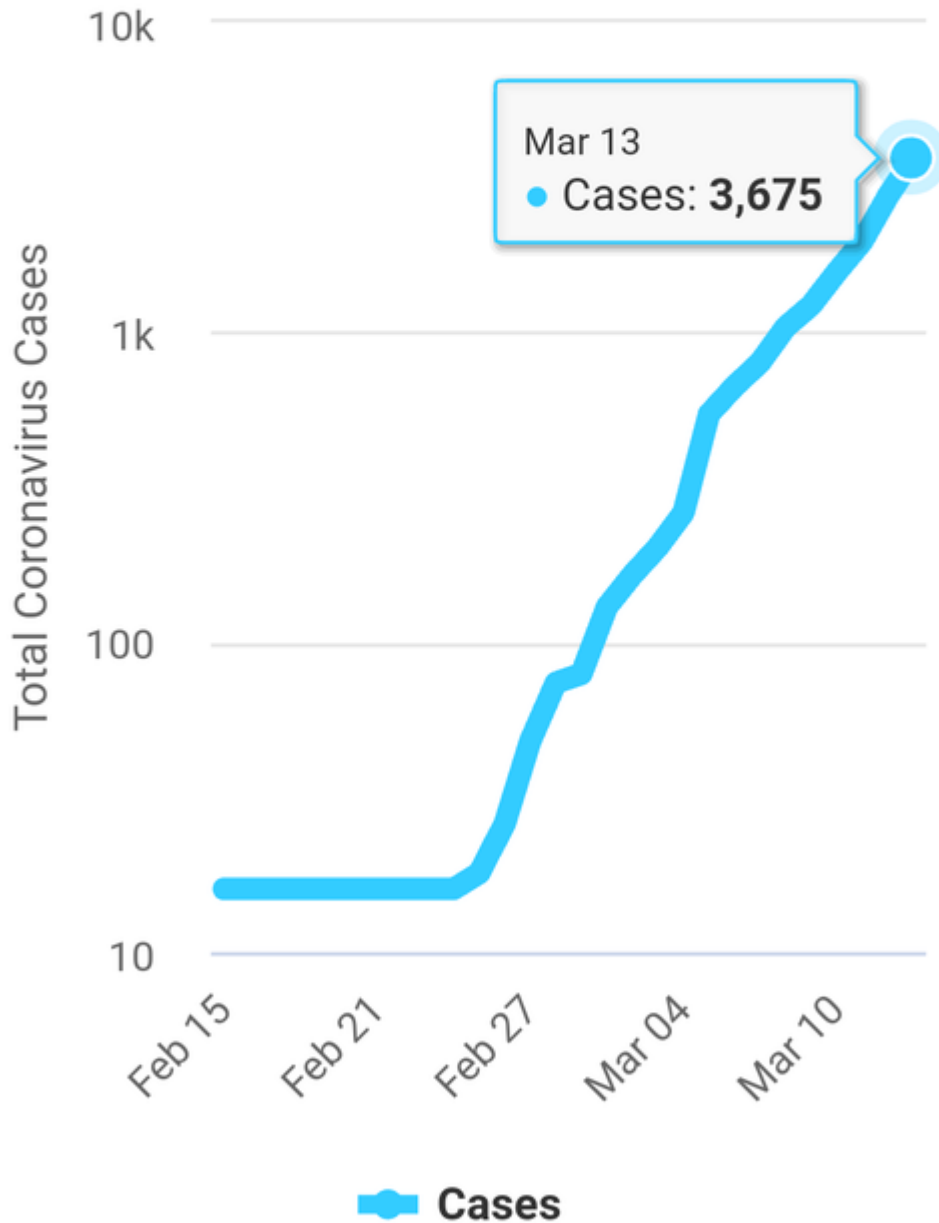

linear

logarithmic

Total Cases

(Logarithmic Scale)

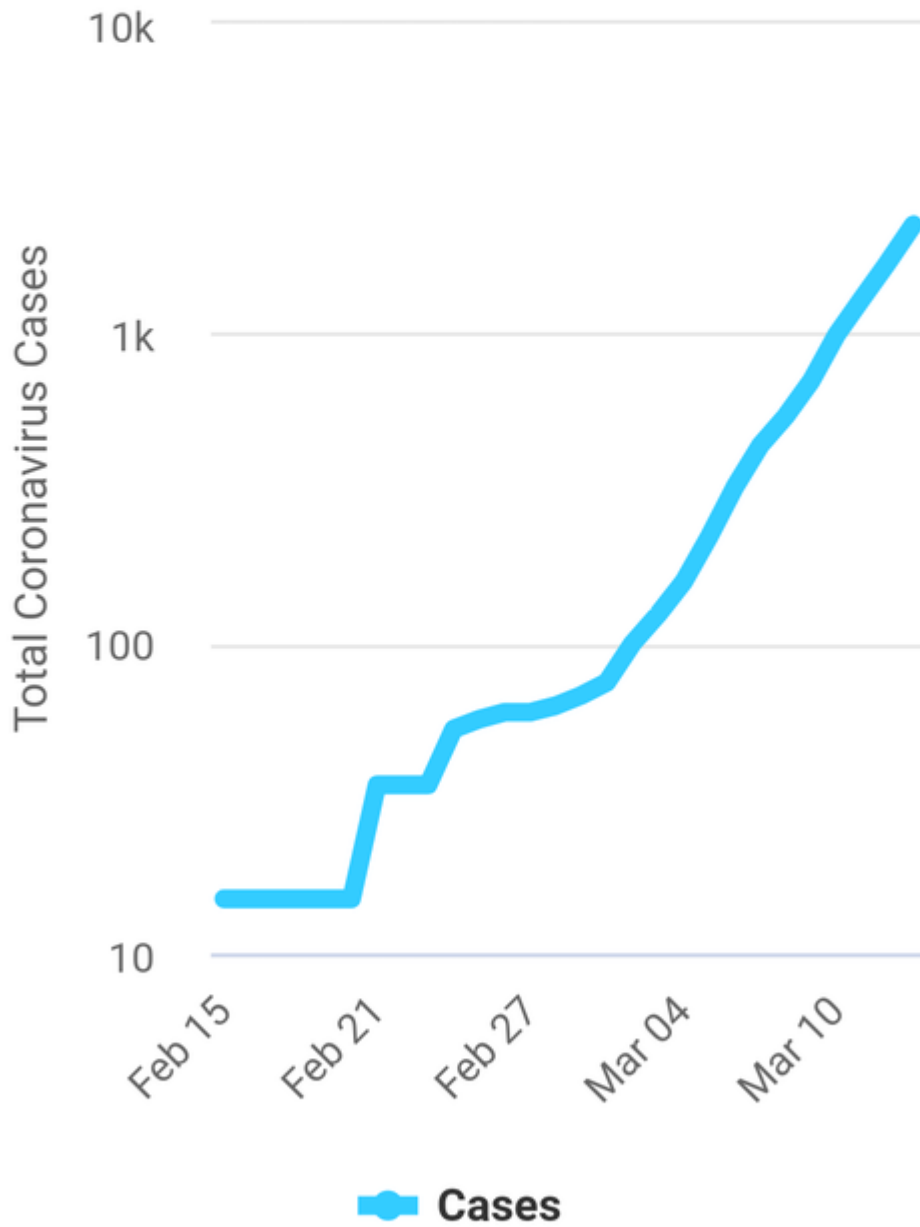

linear

logarithmic

Total Cases

(Logarithmic Scale)

Aasiassa länsimaalaisia varotaan ja vältellään. Thaimaalainen ministeri kutsui valkoihoisia "forangeja" likaisiksi. Intia ja Vietnam ovat kiristäneet maahantuloa. Vietnamin valkoihoisten pääsy ravintoloihin, kauppoihin ja toreille voidaan estää.

GnS Economicsin pääekonomisti Tuomas Malinen sanoi perjantaina, että koronaviruspandemia johtaa Suomessa lamaan ja suurtyöttömyyteen. Muut ekonomistit olivat hieman varovaisempia, mutta myös Euroopan komissio varoittaa, että koronavirus ajaa Euroopan suurella todennäköisyydellä taantumaan.

"Talousvaikutusten arvioidaan olevan nyt jo erittäin kovia. Viimeisimpänä Valmet Automotive ilmoittaa aloittavansa Uudenkaupungin autotehtaalla yt-neuvottelut virustilanteen takia. Tilapäinen sopeutustarve koskee kaikkia työntekijöitä, toimihenkilöitä sekä ylempiä toimihenkilöitä. Irtisanomiset eivät kuulu vaihtoehtoisiin henkilöstövaikutuksiin. Sopeutustarve ei koske Salon akkutehdasta."

**The European Commission said on Friday (13 March) that the coronavirus COVID-19 will "very likely" push the European economy into recession this year, and warned that the rebound next year will depend on a bold response from member states. EURACTIV's Jorge Valero has the story.

Edes kuuluisuus ei suojaa koronatartunnalta

Koronavirus ei katso varallisuutta, kuuluisuutta tai yhteiskunnallista merkitystä. Kaikki voivat sairastua. Koronavirus on levinnyt jo 123 maahan. Bill Gates varoitti, että koronavirus aiheuttaa pandemian ja voi tappaakaan jopa 10 miljoonaa ihmistä. Hän on lahjoittanut 100 miljoonaa dollaria epidemian vastaiseen taisteluun. Eräitä sairastuneita tunnettuja henkilöitä.

- Daniele Rugani (Juventuksen jalkapalloilija)
- Tom Hanks ja Rita Wilson (Näyttelijät)
- Rudy Gobert (NBA-koripalloilija)
- Donovan Mitchell (NBA-koripalloilija)
- Mikel Arteta (Arsenalin manageri)
- Callum Hudson-Odoi (Chelseaan pelaaja)
- Paulo Dybala (Juventuksen pelaaja)
- Fernando Gaviria (kolubialainen pyöräilijä)
- Dmitry Strakhov (venäläinen pyöräilijä)
- Janet Broderick (Matthew Broderickin sisko)
- Sophie Grégoire Trudeau (Kanadan pääministerin vaimo)
- Nadine Dorries (Britannian terveysministeri)
- Irene Montero (Espanjan tasa-arvoministeri)
- Massoumeh Ebtekar (Iranin varapresidentti)
- Iraj Harirchi (Iranin apulaisterveysministeri)
- Peter Dutton (Australian sisäasiainministeri)
- Fabio Wajngarten (Brasilian presidentin apulainen)

Yhdysvalloissa koronavirus leviää jo nopeammin kuin EU:ssa?

USAssa arvioidaan, että 40-70 % väestöstä saa tartunnan. Kaikkein kesyimmissäkin arvioissa luvut ovat hirvittävät. Yhdysvalloissa on 209 miljoonaa aikuista.

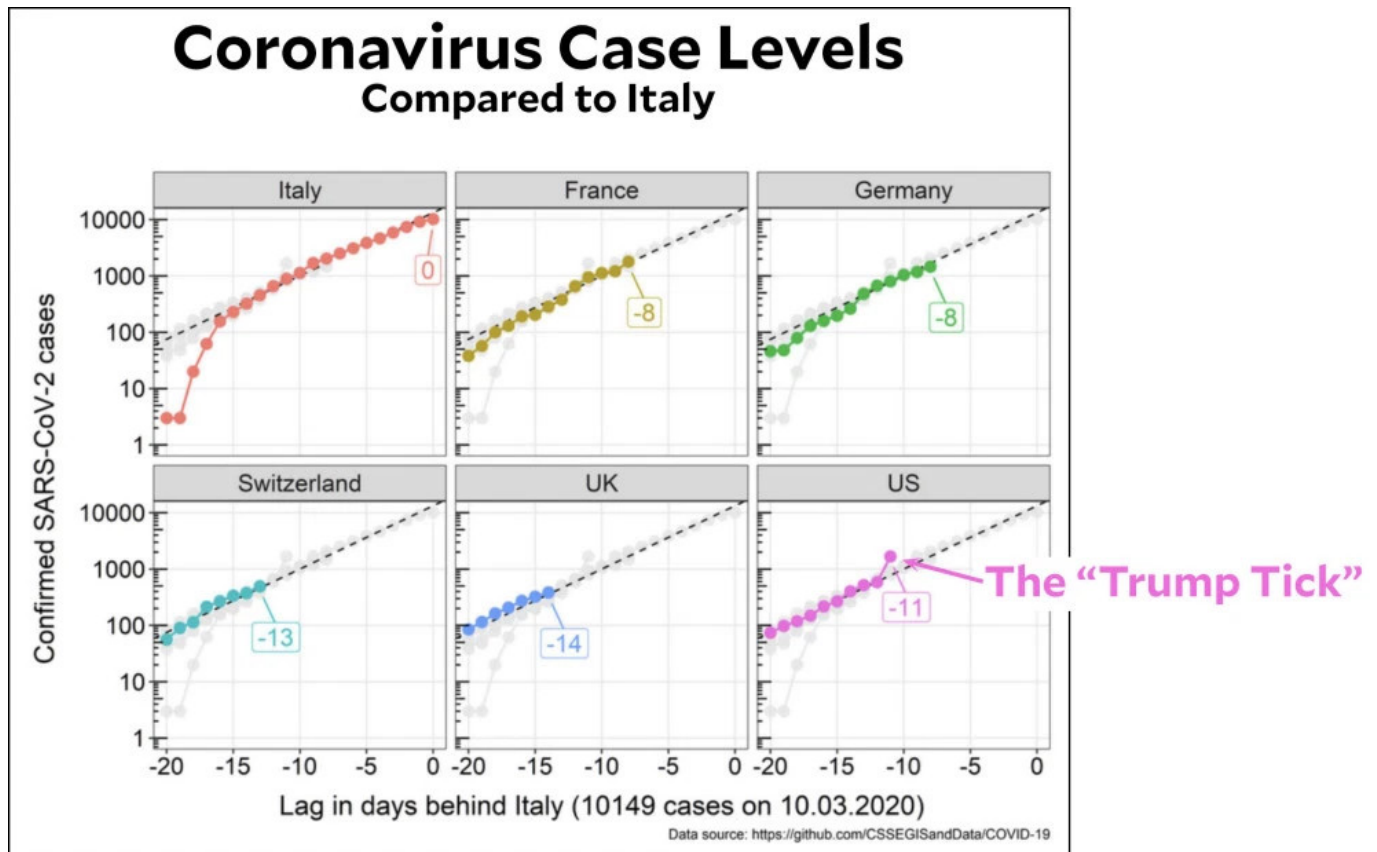
209 miljoonaa (aikuiset) x 0,40 (% sairastuneet) x 0,02 (% kuolleisuus) = 1,672 miljoonaa kuolonuhria. Espanjan tautiin kuoli 675 000 amerikkalaista. Jos WHO:n arviot ovat lähimainkaan totta, Yhdysvalloissa menehtyy pahimmassa skenaariossa 5,8 miljoonaa ihmistä.

Yhdysvaltojen reaktiona on tähän mennessä ollut lähinnä Kiinan ja EU:n syyttäminen epidemiasta, mutta varautuminen tautiin USAssa on heikolla tasolla.

Kun Kiinan Wuhanissa ja Hubeissa tartuntojen määrä oli muutama sata, Kiina aloitti rajut toimenpiteet taudin etenemisen pysäyttämiseksi. Yhdysvalloissa on yli 1500 varmistettua

tautitapausta, jotka jakautuvat tasaisesti koko maahan; vasta nyt hallinto on julistanut poikkeustilan.

Koronaepidemia leviää Yhdysvalloissa jo nopeammin kuin Euroopassa, kertoo Johns Hopkins Coronavirus Data Repositoryn tilastot. Pieni "Trump tick" logaritmisessa asteikossa tarkoittaa, että Yhdysvalloissa on jo nyt 2 x tai 3 x enemmän tartuntatapauksia, kuin olisi odotettavissa. Ks. kuva.

"Trump Tick might look small, but this is because it, too, is on a log scale. That small tick indicates that we have about 2x or 3x more cases than you'd expect at this stage."

Pale Blue Dot

Nyt, jos koskaan, ihmisten on ymmärrettävä, että olemme samassa veneessä ja se vene vuotaa. Vain yhteistoiminnalla voimme tehdä maailmasta paremman ja turvallisemman, selvittää ilmastonmuutoksesta, liikakansoituksesta ja pandemioista. Kiinalainen lääkäreistä koostuva asiantuntijaryhmä saapui eileen Italiaan auttamaan koronaepidemian hoidossa. Jos hyvin

käy, tämä globaali kriisi muuttaa maailmaa parempaan ja tasa-arvoisempaan suuntaan. Toisinkin voi käydä.

Maailmamme on hauraus kalpea piste tyhjiydessä. Kolme vuosikymmentä sitten Voyager-1 kääntyi kuuden miljardin kilometrin päästä katsomaan vielä maapalloa ja otti tunnetun kuvan: Pale Blue Dot. Maapallomme on tuo yksittäinen vaalea pixeli auringonvalossa. Carl Saganin sanoin:

"Katso uudelleen tuota pistettä. Se on tässä. Se on koti. Siinä olemme me. Siellä ovat kaikki joita rakastat, kaikki jotka tunnet, kaikki joista olet koskaan kuullut, jokainen ihminen joka on koskaan ollut olemassa ja elänyt elämänsä. Kaikki ilomme ja kärsimyksemme, tuhannet itsevarmat uskonnot, ideologiat ja talouden doktriinit, jokainen metsästäjä ja keräilijä, jokainen sankari ja pelkuri, jokainen sivilisaation luoja ja tuhoaja, jokainen kuningas ja maanviljelijä, jokainen rakastunut nuoripari, jokainen äiti ja isä, toiveikas lapsi, keksijä ja tutkimusmatkailija, jokainen moraalinvartija, jokainen korruptoitunut poliitikko, jokainen "supertähti", jokainen "ylivaltias", jokainen pyhimys ja synnintekijä lajimme historiassa on elänyt siellä – pölyhitusella, joka leijuu auringonsäteiden varassa."

An image from Maxar's WorldView-3 satellite shows the Behesht-e Masoumeh cemetery in Qom, Iran, on March 1, 2020. The cemetery is preparing for the pandemic by digging two long "trenches" of graves, each about 100 yards (90 meters) long. (Image credit: Satellite image ©2020 Maxar Technologies)